

POSTANOWIENIE

21 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 21 listopada 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa T.M.

przeciwko A.K.

o ochronę dóbr osobistych,

na skutek skargi kasacyjnej A.K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 12 kwietnia 2024 r., I ACa 893/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(M.M.)

UZASADNIENIE

Pozwana A.K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, którym uwzględniono w części apelację powoda T.M. i oddalono apelację skarżącej od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi wydanego w sprawie o ochronę dóbr osobistych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Ujęła je w pytaniu o to, czy „publikacja filmu dokumentującego przebieg interwencji prowadzonej przez funkcjonariusza Policji zawierająca wizerunek tego funkcjonariusza podczas czynności służbowych stanowi bezprawne naruszenie jego prawa do wizerunku, zwłaszcza w sytuacji, kiedy interwencja ta prowadzona była celem wyegzekwowania stosowania niekonstytucyjnych przepisów prawnych” (s. 2 skargi). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wyjaśniła, że w jej przekonaniu § 9 ust. 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii jest niezgodny z Konstytucją.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (zob. postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Podniesiony problem musi również charakteryzować się nowością; zagadnienie, które było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, co do zasady traci ten walor (zob. postanowienie SN z 19 marca 2012 r., II PK 294/11). Istotność problemu prawnego wyraża się natomiast w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu

w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć zatem taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której pytania zostały zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Przedstawione przez pozwaną pytanie nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w opisanym wyżej rozumieniu. Wstępnie wypada zauważyć, że opiera się ono na własnym przekonaniu skarżącej, iż określony przepis prawa był niezgodny z Konstytucją, nieznajującym jednak odzwierciedlenia w stosownym rozstrzygnięciu Trybunału Konstytucyjnego.

Jest przy tym oczywiste, że co do zasady (czyli z pominięciem przypadków objętych przepisami szczególnymi) publikacja czyjegoś wizerunku w Internecie narusza prawo do wizerunku. Okoliczność, czy działanie takie jest bezprawne, należy natomiast oceniać *ad casum*. Podstawowe znaczenie mają przy tym okoliczności takie jak to, czy: (1) dysponent omawianego dobra wyraził na to zgodę, (2) publikujący wykonuje przysługujące mu prawo podmiotowe, (3) działanie takie mieści się w ramach obowiązującego porządku prawnego (jest pierwotnie legalne), a także (4) działanie takie ma na celu ochronę nadrzędnego interesu społecznego lub prywatnego.

Każdy z tych przypadków wyłącza bezprawność działania, które zagraża dobru osobistemu lub które doprowadziło do naruszenia takiego dobra. Wbrew założeniom skarżącej nie jest więc możliwe udzielenie ogólnej odpowiedzi na

pytanie o to, czy publikacja wizerunku policjanta dokonującego czynności służbowych mieści się w tym katalogu, gdyż sformułowanie odpowiedzi zależy od okoliczności sprawy. Jeśli natomiast pozwana uważała, że w jednostkowym, zaistniałym w sprawie przypadku doszło ze strony Sądu do oceny prawnej błędnej na tyle, iż możliwe stało się podniesienie przeciwko tej ocenie oczywiście zasadnych argumentów, to wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania mogła powiązać z inną przyczyną kasacyjną niż występowanie istotnego zagadnienia prawnego.

Odnosząc się do uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, można obecnie, czyli w granicach wyznaczanych ramami tzw. przedsądu, wskazać jedynie, że sam fakt tego, iż osoba, której wizerunek miałby być rozpowszechniany, jest funkcjonariuszem, który wykonuje czynności służbowe, niewątpliwie nie prowadzi do wyłączenia bezprawności działań osoby naruszającej dobro osobiste w postaci wizerunku policjanta. Podnoszona w skardze analogia do publikacji wizerunku sędziego czy prokuratora biorących udział w rozprawie jest natomiast nieadekwatna z tej przyczyny, że we wskazanym ostatnio przypadku legalność działań naruszających prawo do wizerunku wynika z konstytucyjnej zasady jawności rozprawy, która to zasada bezsprzecznie nie ma zastosowania do policjantów dokonujących interwencji w restauracji.

Skarżąca zdaje się również nawiązywać (s. 6 skargi) do przesłanki obrony interesu publicznego (ochrony przeważającego interesu społecznego). Wywody skargi kasacyjnej w tej części zasadzają się jednak na koncepcji, zgodnie z którą powód egzekwował przepisy niezgodne z Konstytucją. Tymczasem, jak już wspomniano, teza o hierarchicznej niezgodności spornego przepisu z aktami wyższego rzędu stanowi wyłącznie własną koncepcję pozwanej. Ponadto powód, jako policjant, nie ma formalnej kompetencji do badania, czy dane rozporządzenie jest zgodne z Konstytucją. W szczególności funkcjonariusz policji nie może (inaczej niż sąd – por. art. 178 ust. 1 Konstytucji) „pominąć” stosowania rozporządzenia z uwagi na jego niezgodność z aktem wyższego rzędu.

Poza tym, jeśli celem pozwanej było zobrazowanie dostrzeżonego przez nią problemu wprowadzenia w drodze rozporządzenia ograniczeń w zachowaniu

(w tym w prowadzeniu działalności gospodarczej), to mogło to nastąpić w drodze zarejestrowania i upublicznienia przebiegu interwencji, jednak z wyłączeniem wizerunku powoda. W ten sposób przedmiotem uwagi opinii publicznej byłoby pokazanie, że kwestionowana przez pozwaną regulacja jest faktycznie egzekwowana. Osoba policjanta, który niewątpliwie jedynie wykonywał swoje obowiązki, była natomiast z tej perspektywy irrelevantna.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[SOP]